

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00608/9/2020-03

Датум: 17. 11. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00608/8/2020-03 од 21. 10. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Класичних наука за упис **10 (десет) студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00608/8/2020-03
Датум: 21. 10. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 21. 10. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Класичне науке за упис **10 (десет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа Универзитет у Београду – Филозофски факултет (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00608/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 01. 04. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 02. 04. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 07. 06. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 21. 10. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Посебан стандард: Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија

Установа је акредитована као научно-истраживачка организација 2019. године (Прилог П2) и приложила је краткорочни програм рада за целу 2020. годину (Прилог П1). На основу Табеле П1 Комисија добија увид у број одбрањених магистарских теза (1090) и докторских дисертација у високошколској установи (288).

Компетентност наставника се огледа у броју публикација у међународним часописима са листе ресорног министарства за науку у последњих десет година, који износи 646 библиографске јединице. Тренутни број наставника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи износи 253, а ангажованих у допунском раду 27.

Од укупног броја научноистраживачких и стручних пројеката на Универзитету у Београду у пољу друштвено-хуманистичких наука се реализује 80 пројеката (Табела П2) из категорије домаћих фундаменталних, развојних и технолошког развоја, међународних, других пројеката који су институционално финансирани, пројеката Фонда за науку Републике Србије: Промис и АИ. На основу Табеле П3 добија се увид у листу 133 пројекта, 60 финансираних од стране Министарства и 73 међународна на Филозофском факултету. У пројекте је укључено 262 чланова особља (од 295 наставника и 23 сарадника) високошколске установе (Табела П4), који су у претходној школској години заједно остварили 1284 научно-истраживачких резултата (Табела П5), што значи у просеку пет публикација по особи, при чему је 106 публикација објављено у часописима категорије

M24, 35 у часописима категорије M23, 11 у M22 и 10 у M21. У часописима категорије M51 публикована су 63 рада, што доводи до резултата од отприлике 20% публикација у часописима, а наведено је и 30 монографија (7 у категорији M41 и 23 у категорији M42). Од укупног броја наставника, 96 су већ били ментори у изради докторских дисертација (Табела П7). Високошколска институција сарађује са 67 установа у земљи и свету (Табела П6).

На основу наведених података Комисија закључује да установа поседује високи ниво компетентности за реализацију докторских студија.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 1: Структура студијског програма

Структура студијског програм на докторским студијама усаглашена је са стандардом. Сви законом захтевани елементи су присутни у програму докторских студија. Квалитет студијског програма такав је да омогућава да се стекну базичне компетенције неопходне за самосталног истраживача из класично-филолошких наука и културолошко-историјских дисциплина. На основу рада на уводном тексту, потврђује оспособљеност студента да потврди стечено знање из класичних језика (старогрчког и латинског), упознаје се шири културно-историјски контекст у коме се одређени језички материјал анализира и интерпретира, као што се и низом научних радова захтеваних од стране ментора и писаних и неписаних критеријума студирања, достиже научна компетенција у смислу формирања научног става базираног на попуњавању одговарајуће научне литературе и самосталним промишљањем. Нема изразито слабих тачака предложеног програма докторских студија.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Структура и начин извођења наставе на Докторским академским студијама, на смеру Класичне науке Филозофског факултета у Београду, омогућава стицање одговарајућих компетенција за све студенте који похађају овај наставно-научни програм. Сврха студијског програма је јасно дефинисана. Способност за израду оригиналних и релевантних научних радова исход је овако конципираног програма докторских студија. Филозофски факултет има завидну традицију у раду са претходним генерацијама које су успешно дошле до институционално посматрано, највиших академских признања. Након завршених докторских академских студија, сваки доктор наука способан је за самосталну научну активност на нивоу универзитета и научних института. Основна оријентација докторских академских студија у потпуности се поклапа са мисијом Филозофског факултета у Београду – самостално, рационално засновано, релевантно и критичко мишљење.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Базични циљ докторских академских студија је стицање највишег академског нивоа из области класично-филолошких наука. Циљ се достиже комбинацијом наставне активности и израде самосталног научно-истраживачког рада који треба да обједини – самостални допринос истраживача, теми докторске дисертације које су

усклађене са текућим стањем у савременој светској класично-филолошкој литератури.

Свршени студент докторских академских студија из области Класичне филологије стиче вишеструке научне и наставне компетенције које се конкретно могу означити као сврха или сврхе овог студијског програма:

- способност за самостални научни рад из класичне филологије и других духовно сродних дисциплина, попут филозофије или историје, будући да очекивано одлично познавање старогрчког и латинског уз општу културу о античком наслеђу, отвара хоризонт радозналости и истраживања. Ово важи посебно, ако се узме у обзир и околност да током студија може да се развије способност методолошки заснованог научног истраживања које је основа сваког научног приступа
- стичу се компетенције за наставничко звање у оквиру матичног факултета и других одговарајућих образовно-васпитних установа на територији Републике Србије
- законски и научни предуслови за бављење науком у одговарајућим научним установама које су посвећене проучавању античке културно-историјске баштине.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

На докторским академским студијама Класичне филологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду студенти који су стекли академско звање доктора наука из области класичних наука стичу и одговарајуће компетенције: Компетенција самосталног истраживача на подручју класичних филолошких наука, способност за аутономни и креативни рад на подручју различитих класично-филолошких и културолошко-историјских дисциплина и оспособљеност за активно укључивање у реализацију домаћих и међународних научних пројеката.

У поменуте компетенције, свршени студент докторских академских студија стиче законски основ да буде биран у одговарајућа универзитетска или институтска звања, у зависности да ли је испунио остале законом тражене критеријуме.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 5: Курикулум

Установа је приложила спецификације предмета на студијском програму (Табела 5.1), распоред предмета по семестрима и годинама студија (Табела 5.2), захтеве везане за припрему докторске дисертације (Табела 5.3) и Листу предмета на докторским студијама (Табела 5.4). Од прилога су укључени Статут (Прилог 5.1.), Књига предмета (Прилог 5.2) и Правилник о докторским студијама (Прилог 5.3).

На основу документације Рецензентска комисија је констатовала да је високошколска установа 2019. године обезбедила акредитацију за научноистраживачки рад код одговарајућег акредитационог тела. Кад је реч о докторским студијама, у Статуту Универзитета у Београду – Филозофски факултет утврђују се услови за упис (члан 45), као и завршетка докторских студија (одбрана докторске дисертације, „резултат(а) оригиналног научног рада студента у одговарајућој области у којој даје нове научне резултате и поставке које доприносе развоју научне мисли”). Докторске студије, поступак припреме, услови за одбрану докторске дисертације и друга питања од значаја за докторске студије се уређују Правилником о докторским студијама на Универзитету у Београду и Правилима докторских студија које доноси Наставно-научно веће

Филозофског факултета, које у сврху проучавања и припреме питања из тог делокруга образује сталну Комисију за докторске студије (члан 221).

РК је утврдила да курикулум студијског програма докторских студија класичних наука садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета са описом и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, распоред предмета по семестрима, фонд часова активне наставе, број ЕСПБ бодова, садржаје и начин реализације за сваки предмет. Број и распоред часова активне наставе на студијском програму су усклађени са препорукама: 20 часова недељно, од тога је 25% предавања, а 75% самостални истраживачки рад студената. Изборни предмети су заступљени са 51,39 % од укупног броја бодова који одговара свим предметима студијског програма.

На првој и другој години студија (прва три семестра) активну наставу чине предавања из шест изборних предмета (по два предмета из три изборна блока) и самостални студијски истраживачки рад који је у функцији бављења научноистраживачким радом. Међутим, нису приложене спецификације за СИР 1–5, те није јасно које су активности предвиђене у оквиру тих предмета. У другом делу друге (4. семестар) и на трећој години докторских студија активну наставу чини само научно истраживачки рад – студијски истраживачки рад који је непосредно у функцији израде докторске дисертације, израда дисертације и одбрана предлога теме и дисертације. Спецификације изборних предмета, опис предмета садрже назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име(на) наставника, циљ предмета са очекиваним исходима (знањима и способностима), предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге одговарајуће податке.

Спецификације показују широко постављено и продубљено познавање класичне филологије, са тенденцијом ка контекстуализовању античке културне баштине (утицај на српску и светску књижевност, компаративни приступ), захватају у даљу прошлост (индоевропеистика, индоиранистика), као и у каснију византијску културу. Студенти имају прилику да се баве самосталним истраживачким радом у домену језика, књижевних и употребних текстова, у складу са својим интересовањима и темом докторске дисертације, при чему се на основу литературе може установити праћење модерних приступа у филологији.

Предвиђени број бодова за израду докторске дисертације улази у укупан број бодова потребних за завршетак докторских студија, броји се у позицији обавезних ЕСПБ (не и изборних) и приказује се кроз неколико позиција: СИР (1–5), Израду докторске дисертације 1–3, Одбрану предлога теме дисертације и Одбрану докторске дисертације, за које студент добија 120 од 180 ЕСПБ (67%, дакле више од прописаног минимума од 50% ЕСПБ). Од тога је за саму израду и одбрану дисертације предвиђено 65 ЕСПБ (не би требало више од 45 ЕСПБ).

Захтеви везани за припрему докторске дисертације су врло уопштено формулисани, прописују само да студенти имају право на оцену и одбрану докторске дисертације ако су положили испите из 15 предмета предвиђених програмом ДАС и ако су објавили један научни рад, док се поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације и друга питања од значаја за докторске студије детаљније утврђују Правилима докторских студија на Филозофском факултету.

На основу структуре и садржаја курикулума, разноликости понуда у стицању научних сазнања и научних метода може се закључити да студенти током студија имају основ да буду оспособљени за самосталан научноистраживачки рад. Међутим, будући да нису приложене спецификације за предмете СИР 1–5, као и предмете у вези са изразом

докторске дисертације, не може да се добије увид у којој мери су кандидати заиста оспособљени за научну делатност.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

ДАС Класичних наука организован је као програм који се састоји од изборних предмета из понуде Одељења и самосталног рада у једнакој сразмери бодова током 3 семестра те израде дисертације током наредна три семестра. Сви предмети дају теоријски преглед, односно темеље поједине поддисциплине. Програм је замишљен да буде индивидуално прилагодљив поједином студенту. Стога целовитост и свеобухватност програма као и могућност стицања најновијих стручних сазнања зависе од тога да ли ће избор предмета и индивидуални рад бити вођени на одговарајући начин. То се осигурава доделом ментора приликом уписа, а касније студент бира и потенцијалног ментора дисертације, што је прописано чланом 15. Правила докторских студија Универзитета. Програм је усаглашен с другим програмима на високошколској установи јер су темељна правила свих докторских програма прописана заједничким документима (Статут, Правила докторских студија универзитета).

Судећи према документима предатим у акредитацији, ДАС Класичних наука је делимично усклађен с акредитованим програмима иностраних високошколских установа. Програм је структуром и садржајима усклађен с докторским програмом *Dottorato in filologia e storia del mondo antico* Универзитета у Риму *Sapienza* као и програмом *Doctor of Philosophy in Classics* Универзитета Британске Колумбије у Ванкуверу. Програм Класични студији Филозофског факултета у Скопју, судећи према страницама Факултета, више се не изводи, а пропратни документ предат као прилог је застарео (из 2014. године). Међутим преглед других програма (Универзитет Браун: Универзитет Беркли у Калифорнији: показује да је програм структуром и захтевима делимично усклађен и с наведеним програмима.

На темељу горе наведеног као кључни ризик за одржавање квалитета и савремености програма истиче се недостатак јасно дефинисаних захтева везаних уз завршетак програма који би осигурали да сваки завршени доктор наука – као специјалист у свом подручју – ипак има исходе везане уз темељне елементе који га чине специјалистом. На пример, страни програми прописују захтев знања страних језика као и захтев поседовања компетенција за превођење са класичних језика, а израда дисертације јасно прописује стандарде познавања савремених метода и етике научних истраживања. У том смислу је РК и формулисала препоруке за ВШУ.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 7: *Упис студената*

Докторске академске студије класичних наука трају 3 школске године (6 семестара) и имају обим од 180 ЕСПБ. ВШУ је доставила следећу документацију и прилоге у опису овог стандарда.

Табела 7.1. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године – Табела са подацима о броју студената од школске 2018/2019. па до текуће школске године. Наведено је да је школске 2018/2019. студијски програм

уписало 16 студената, наредне године исто 16 студената, а текуће, односно 2020/2021. 18 студената. Нема података о планираном броју за упис у наредну школску годину.

Установа је доставила Табелу 7.2. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години 2020/21. и у њему су представљени подаци: прву годину су уписала 3 студента, другу 2, трећу 2, четврту 4, пету 1, шесту 2, седму 1, осму 1 и девету 2 студента. Укупно уписаних је 18.

Прилог 7.1. Конкурс за упис на докторске студије (ако је започела њихова реализација) – У прилогу је Установа доставила Конкурс за упис студената на докторске академске студије на факултетима Универзитета у Београду у школској 2021/22. години у коме су дати општи параметри за упис докторских студија на свим факултетима Универзитета у Београду, па се то односи и на овај студијски програм. У општим условима конкурса дати су услови које кандидати морају испунити како би уписали докторске студије. Посебно је дефинисано како се врши упис лица са академским звањем магистар наука на докторске студије и упис лица која су започела докторске студије у истој или сродној научној области. Кроз мерила за утврђивање редоследа кандидата јасно је представљен редослед уписа кандидата, а други услови који нису дефинисани овим Конкурсом, установа прописује општим актом. Дефинисани су рокови и начин подношења жалби за цео процес уписа.

Део Конкурса односи се на упис студената уопште, уписа страних студената, држављана Србије који су претходно образовање завршили у иностранству, упис лица са инвалидитетом. Дефинисана су три уписна рока, а након тога и остале одредбе.

Приложен је Конкурс Филозофског факултета за школску 2021/2022. у којем су наведени студијски програми докторских академских студија Филозофског факултета. На студијски програм ДАС Класичне науке планиран је упис 2 студента на буџету и 8 у статусу самофинансирања. Условима конкурса дефинисано је да за упис на ДАС може конкурисати лице које има завршене одговарајуће основне и мастер студије утврђене студијским програмом, са најмање 300 ЕСПБ и општом просечном оценом од најмање 8 како на основним, тако и на мастер академским студијама. Замена за просек могу бити најмање 3 научна рада објављена у часописима од националног или међународног значаја, са рецензијом. Уколико кандидат има неодговарајуће студије, мора полагати диференцијални испит, а садржај и обим тог испита, као и састав комисије, утврђује одељење. Могу се уписати и кандидати са VII-I степеном, према прописма који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању и просеком не мањим од 8. Одговарајуће студије су студије класичних наука. Обавезно је знање једног страног језика.

Представљена су мерила за утврђивање редоследа кандидата и то је на основу опште просечне оценом на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на ОАС и МАС, остварених научних резултата, резултата пријемног испита и квалитета мотивационог писма. Представљено је и како се све бодовно вреднује. Висина школарине за држављане Р. Србије је 195.800 динара, а страни држављани морају платити 295.400 динара.

Приложено је решење о именовању Комисије за упис студената из 2018/2019 у којој је 8 чланова. Приложен је и део Статута Факултета који се односи на упис студената на докторске студије, а који је усклађен са вишим правним актима који се односе на упис студената на докторске академске студије на Универзитету у Београду и у Републици Србији уопште.

Приложен је извод из Статута установе који се односи на упис на студије. Дати су општи услови, а потом и услови за упис на докторске студије. Захтеви су исти као и у Конкурсу за упис студената, осим дела где је наведено у члану 45. да студент за упис на докторске студије полаже пријемни испит, док то није конкретно наведено у тексту

Конкурса. Садржај и начин полагања пријемног испита утврђује декан, на предлог одељења. У Конкурсу се пријемни испит спомиње у мерилима за утврђивање редоследа кандидата где се резултат пријемног испита узима као једно од мерила и то са максимално 40 бодова од 100 бодова укупно.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 7.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

Установа је доставила следеће прилоге и табеле како би поткрепила испуњеност Стандарда 8:

Табела 8.1. Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање – Приложена је табела са три одбрањене дисертације и информацијама о резултату публиковања. Сва три рада припадају категорији М70.

Установа је доставила Табелу 8.2. Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму – докторске академске студије класичних наука у 2019/2020. у којој су представљени подаци за студенте од прве године до девете године студија. Нема студената који су одустали или пали годину, један студент је искористио могућност узимања мировања, а просечна оцена је изузетно висока.

Прилог 8.1. Статут (део који се односи на докторске студије) – У датом прилогу дефинишу се правила докторских студија на Филозофском факултету. Концизно је представљен ток докторских студија. Студент који одбрани докторску дисертацију стиче научни назив: **доктор наука – класичне науке**.

Прилог 8.2. Правилник самосталне високошколске установе о оцени докторске дисертације – Приложен је документ Правилник самосталне високошколске установе о оцењивању докторске дисертације у којем су изнесена и описана правила која се односе на оцењивање докторске дисертације. Детаљније се овај документ бави оценом докторске дисертације, односно, пондошењем дисертације на оцену, бави се и комисијом за оцену докторске дисертације, извештајем Комисије за оцену докторске дисертације, стављањем на увид јавности. Даље се осврће на Одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и о именовању Комисије за одбрану, одбрану саме дисертације и процедуру након чина одбране докторске дисертације.

Прилог 8.3. Правилник о докторским студијама – приложен је документ Правила докторских академских студија Филозофског факултета у којем су детаљно појашњена правила која студент мора поштовати током целог школовања, од уписа до одбране дисертације.

Документом Правила докторских академских студија Филозофског факултета дефинисан је упис на докторске студије на основу конкурса (где је глави услов стечених 300 ЕСПБ бодова на претходним нивоима студија који су неопходни како би кандидат могао да конкурише за упис, и други критеријуми потребни за конкурисање као што је број научних радова, али и друге одредбе Закона), дефинисан је начин рангирања кандидата при упису, објашњава се упис на докторске студије као наставак магистарских студија, као и поступак одобрења наставка студија. Детаљно су елаборирана правила докторских академских студија, тако да студент има комплетне информације о начину студирања на докторским академским студијама.

Поступак одбране и оценом докторске дисертације је детаљно представљен у овом документу.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

РК је констатовала да је број наставника усклађен са стандардом, будући да је свих 14 наставника ангажовано у пуном радном односу, те њих 9 учествује у научноистраживачким пројектима. Преглед приложених референци наставника показује да су компетентни за дато научно поље. Сви су наставници наведени као ментори, а темељно образовање као и радови свих наставника су у датом научном пољу. Већина наставника менторисала је докторске радове у последњих 10 година, што је значајна предност. Сви наставници имају одговарајући број радова из подручја у последњих 10 година. Оптерећење у индивидуалном раду на студију омогућиће самостални научни рад докторских студената. РК је уочила простор за побољшање Стандарда 9 и то формулисала кроз препоруке.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Простор за извођење наставе квалитетно је обезбеђен, и то знатно изнад прописаног стандарда од 2 м² по студенту. Учионички простор има довољну површину и за већи број студената, квалитетно је осветљен природним и вештачким осветљењем.

У складу са могућностима Факултета као целине, имајући такође у виду комплексни задатак одржавања оваквог простора, може се констатовати да је простор намењен непосредној настави сасвим солидан и да без проблема врши своју функцију на квалитетан начин. И поред архитектонске сложености, средствима из пројекта ЕУ обезбеђен је и модерни лифт за особе са посебним потребама.

Такође, за запослене на самом одељењу и сараднике обезбеђен је одговарајући радни, односно кабинетски простор, у појединим кабинетима и простор за семинаре. У случају мањег броја студената и ови простори користе се за наставу, вежбе, и одржавање испита и консултација. Наставни кадар на одељењу увек је доступан студентима на свим нивоима студија, од основних до докторских; овакав начин рада, близак и непосредан, веома је погодан за лично усавршавање и развој студената у области историјско-филолошких дисциплина.

Библиотечки простор заправо заузима читав простор одељења. Библиотечке јединице, њих више од 40 000, распоређене су у полицама како просторије у којој се налази библиотекар са реферативним публикацијама, тако и осталих просторија, кабинета и семинара. Библиотечки ресурси, прикупљани брижљиво и систематски током читаве делатности одељења, у потпуности задовољавају потребе студената свих нивоа за квалитетним критичким издањима античких писаца, потом за обухватним речницима и граматикама те стручним монографијама које обрађују поједине аспекте струке. Одељење прати текућу издавачку продукцију у овој области, домаћу и страну и, у складу са могућностима, обнавља и допуњује библиотечки фонд. Иако се не ради о великој издавачкој динамици, као у неким другим областима, она је и даље врло активна, а одељење је снабдевано свим релевантним публикацијама, на неколико светских језика. Праћење издавачке продукције, набавку и обраду публикација те рад са корисницима-студентима обавља стручни библиотекар, класични филолог, са положеним стручним испитом из библиотечке делатности. Треба напоменути и то да се библиотечки фонд обнавља и попуњава и повременим донацијама; најновија донација са Кипра попунила је празнине у релевантној литератури за студије савременог грчког језика и културе.

Студентима свих нивоа такође је на располагању и читаонички простор који је довољно велики, добро осветљен и опремљен радним столовима.

С обзиром на то да се студије историјско-филолошких дисциплина углавном базирају на „класичном“, текстуалном моделу студирања, сам наставни процес не захтева ангажман у ширем техничком смислу, као што су лабораторије, инструменти и слично. Уџбеничка литература већ је прилично добро разрађена и доступна је студентима. Захтеви модерног времена и информатичке цивилизације одавно су присутни и у систему класичних наука те се користе и на поменутом одељењу, како у фронталном тако и индивидуалном раду. Одељење је информатички и рачунарски опремљено, поседује два пројектора – један фиксирани у учионичком простору, један покретни. Користе се расположиви он лине ресурси, страни и домаћи, примају се релеватни часописи, у дигиталној и класичној форми. Одељење има и етаблирано стручно гласило Луцида Интервала, које је доступно и у дигиталном формату.

Након изнетог, може се констатовати да Одељење у погледу наведеног стандарда 10 у веома високој мери испуњава критеријуме за извођење наведених студијских програма. Суштински захтеви испуњени су, а делатност Одељења спроводи се без већих проблема. Сви наведени предлози за одређена побољшавања и поправке углавном се односе на садржаје који се морају посматрати у контексту Факултета као целине и његових могућности, материјалних и других. Материјални ресурси којима сада располаже Одељење и интелектуална основа, оличена у наставном кадру, студентима свих нивоа обезбеђује висок квалитет студирања и развоја у оквиру историјско-филолошких дисциплина.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 11: Контрола квалитета

РК констатује да се праћење и контрола квалитета студијског програма одвијају на више нивоа:

Филозофски факултет редовно и систематично прати квалитет програма према процедури која је прецизирана посебним правилником. Послове вредновања обавља комисија коју чине представници наставника, ненаставног особља и студената. Комисија припрема извештај о самовредновању, на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета (курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, уџбеника, литературе).

Одељенска комисија посебно разматра студијски програм и даје предлоге за његово осавремењавање.

Наставници примењују различите поступке евалуације наставе и на основу резултата развијају и мењају програме наставних предмета, при чему посебно воде рачуна о мишљењу студената о квалитету програма и наставе.

Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника.

Факултет је доставио документа: Политика обезбеђења квалитета установе, Правилник о уџбеницима, Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет, листу чланова Одбора за квалитет. Постоји извештај о самовредновању Установе.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 12: Јавност у раду

Филозофски факултет заснива своју делатност на начелу јавности рада. Статутом је утврђено да запослени и студенти имају права да буду обавештени о раду свих органа Факултета као и да су седнице органа Факултета јавне, и да на њима сагласно одговарајућем пословнику, могу присуствовати студенти и запослени на Факултету. Сва правна акта која уређују организацију и начин функционисања Факултета и његових посебних организационих јединица доступна су јавности преко сајта факултета.

Посебна пажња се посвећује правовременом и континуираном објављивању свих информација које омогућују студентима да доносе одговарајуће одлуке о начину и динамици студирања. То подразумева потпуну доступност и јавно објављивање студијских програма, података о наставницима (биографија, библиографија), план извођења наставе, распоред предавања, распоред испита и других информација значајних за студирање.

Информација коју високошколска установа објављује омогућава студентима и потенцијалним студентима да донесу одговарајуће одлуке о свом образовању:

http://www.f.bg.ac.rs/buduci_studenti/opste_informacije

http://www.f.bg.ac.rs/buduci_studenti/vestiBS

http://www.f.bg.ac.rs/buduci_studenti/prijemni_ispit/prijemni_ispit

или сајт Универзитета у Београду

ДАС - <http://www.bg.ac.rs/sr/upis/doktorske-akademske.php>

Филозофски факултет објављује циљеве, очекиване образовне исходе, опис студијских програма и опис предмета које нуди, услове уписа и преноса ЕСПБ бодова, износ школарине, статус установе и њену акредитацију, стратегију обезбеђења квалитета, финансијске резултате и друге релевантне податке као што су адреса седишта и подручних јединица установе, бројеви релевантних телефона и е-маил адреса, намењених за контакт са странкама.

Све наведене информације објављене су и на веб презентацији. Веб презентација је идентична на оба писма (постоји и у ћириличној и латиничној верзији), а РК препоручује да постоји и на енглеском језику. Веб презентација испуњава основне техничке стандарде приступачности.

Дигитални репозиторијум у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката заједно са извештајем комисије за оцену доктората, подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права (сви наведени подаци јавно су доступни на следећој адреси): <https://uvidok.rcub.bg.ac.rs/handle/123456789/40>

ПРЕПОРУКЕ

- Предлаже се да се пропишу минимуми знања и компетенција које би студент морао имати при завршетку програма на начин како је то урађено на страним високошколским установама са чијим програмима је програм ДАС Класичних наука упоредив. Након уписа за сваког студента би се онда могао у сарадњи с ментором изградити индивидуални план који би идентификовао који су од наведених минимума већ стечени самим уписом (нпр. студент познаје стране језике потребне за читање литературе), а које мора стећи током програма (нпр. студент у индивидуалном раду или кроз предмете мора стећи познавање метода истраживања). На тај ће се начин задржати предност програма која се огледа у акценту на индивидуалности, али ће се уједно и осигурати упоредиви стандарди за сваког студента.
- Предлаже се да се смањи укупни број студената који ће се уписивати на студије, тако да се осигура да сви студенти у трогодишњем циклусу могу добити квалитетног ментора у складу са својим потребама, а да уједно не дође до преоптерећења наставника, поготово ако ће се студије уписивати сваке године. РК скреће пажњу ВШУ на чињеницу да није сасвим реално очекивати да ће студенти уписани на студије дисертацију изградити у за то предвиђеном року. Будући да је за ДАС Класичних наука важан индивидуални рад студената с ментором, у складу са слабостима и опасностима идентификованим резултатима самовредновања (Стандард 7), предлаже се да се за наставнике докторских студија с мање искуства у менторском раду осигурају едукације за менторски рад, размена искустава с колегама унутар факултета или на међународном нивоу (нпр. гостовањима).

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 21. 10. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Докторских академских студија (ДАС) – Класичне науке**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки